

استقرار پزشک مخصوص در خوابگاه‌های دخترانه

معاون دانشجویی دانشگاه صنعتی امیرکبیر گفت: «به‌منظور ارتقای سطح سلامت دانشجویان قرار است پزشکان مخصوص بانوان در خوابگاه‌های دخترانه این دانشگاه مستقر شوند.» رضا صراف، در حاشیه اولین سمینار رابطین بهداشت دانشجویی در دانشگاه صنعتی امیرکبیر گفت: «بهداری این دانشگاه تا پایان امسال تجهیز خواهد شد و خدمات این مرکز به صورت شبانه‌روزی به دانشجویان ارائه می‌شود.» او ادامه داد: «دانشگاه صنعتی امیرکبیر دارای ۱۴ هزار دانشجو در مقاطع مختلف است بنابراین برنامه داریم تا پایان امسال بهداری این دانشگاه را تجهیز کنیم.» صراف با بیان اینکه در حال حاضر در بهداری دانشگاه صنعتی امیرکبیر خدمات مربوط به پزشکان عمومی ارائه می‌شود، گفت: «در راستای تجهیز بهداری این دانشگاه قرار است از خدمات پزشکان متخصص نیز استفاده کنیم.» معاون دانشجویی دانشگاه صنعتی امیرکبیر اضافه کرد: «آمبولانس‌های این دانشگاه فرسوده و از زده خارج شده‌اند، بنابراین آیین آمبولانس‌ها تعویض می‌شوند تا بتوانیم خدمات بهداشتی بهتری به دانشجویان ارائه کنیم.»

وحدت حوزه و دانشگاه امتحانش را پس داده است

آن زمان محصلان علوم مختلف اصلاً تفاوتی بین علوم زمینی و آسمانی قائل نبودند. به این معنی که وقتی روی علمی مانند فیزیک و شیمی هم مطالعه می‌کردند اهداف معنوی داشتند. از طرفی کسانی که می‌خواستند تحصیل علوم دنیایی کنند در کنارش به علوم اسلامی و الهی هم می‌پرداختند. همین نگاه متعالی و فراترسانی باعث می‌شد که نه تنها افق نگاه‌شان گسترده شود بلکه از تبعات منفی که بعضاً از آگاهی به علوم مادی به وجود می‌آید در امان باشند. از طرفی تعهدی که یک دانشمند علوم الهی نسبت به جامعه و پیرامونش احساس می‌کند قابل مقایسه با کسی نیست که به اصالت علم برای علم معتقد است. بنابراین حلاله‌های می‌گویند جزئی و تخصصی شدن علوم باعث شده است که دیگر امکان تحصیل در علوم دینی و مادی به‌طور هم‌زمان وجود نداشته باشد. اگرچه شخصاً موافق این نگاه نیستم اما اگر آن را بپذیریم باز هم دلیل قانع‌کننده‌ای برای عدم نفوذ معنویت و اصول اسلامی به دانشگاه‌ها نیست. به همین دلیل ما می‌گوییم اگر به‌عنوان مثال نمی‌توانیم یک مجتهد ستاره‌شناس یا یک مجتهد فیزیکدان تربیت کنیم (اگرچه باز هم تاکید می‌کنم که می‌توانیم این کارها را بکنیم) اما می‌توانیم با پیاده‌سازی صحیح الگوی اسلامی در دانشگاه‌ها دانشمندانی متعهد به جامعه و دین پرورش بدهیم. در واقع می‌توان گفت این کمترین اتفاقی است که به واسطه وحدت بین حوزه و دانشگاه می‌افتد. حالا باید دید چه چیزی این وحدت را خدشه‌دار کرده و این دو نهاد را که بیشترین نزدیکی را با هم دارند، از یک‌دیگر دور می‌کند. به اعتقاد من چند عامل در این میان موثر است. اول فضای تقلید کورکورانه از غرب است که متأسفانه امروز در برخی دانشگاهیان دیده می‌شود. این دسته فکر می‌کنند برای رسیدن به جایگاه علمی و تکنولوژی که در نهادهای علمی غربی وجود دارد باید دانشگاه‌ها را مو به مو شبیه به آنها بکنیم. دلیل دیگری که وحدت بین حوزه و دانشگاه را به خطر می‌اندازد پافشاری هر دوی آنها بر مسائل حاشیه‌ای و دور شدن از اصل و نفس ماجراست. تاسف بار اینکه برخی از عزیزان هر دوی این مراکز به جای اینکه به محتوا و رابطه‌ای که باید با هم داشته باشند اهمیت بدهند به حواشی توجه می‌کنند. به این ترتیب ایرادهایی که هر کدام از آنها از دیگری می‌گیرد کم‌کم آنها را از هم دور می‌کند و در این میان هر دوی آنها زیان می‌بینند.

جعفر توفیقی مشاوروزیر علوم خواستار شد

حرکت مشترک حوزه و دانشگاه به سمت آرمان‌ها

می‌کنند. در واقع شاید به نوعی یک تقسیم کار در حوزه علوم مختلف صورت گرفته که حوزه‌های دیگر بیشتر با تاکید بر زمینه‌های علمی خاصی رسالت خود را دنبال می‌کنند و دانشگاه‌ها نیز طبیعتاً در همین مسیر وظایفی را برعهده دارند، به‌خصوص در دوره جدید که علوم میان‌رشته‌ای نقش بسیار جدی پیدا می‌کند. به این معنا که علوم تجربی بدون علوم الهی ناقص به نظر می‌رسند و نمی‌توانند مسیر الهی خود را طی کنند و شاهد هستیم که علوم دینی نیز از دستاوردهای علوم تجربی و حتی علوم محض بهره می‌گیرند. در هر حال پس از انقلاب نیز فعالیت‌های مشترکی بین حوزه و دانشگاه انجام گرفته است و امروز ما شاهد هستیم که موسسات آموزش عالی مشترکی هم با رشته‌های دانشگاهی و هم رشته‌های حوزوی داریم؛ همچنین تبادل استاد و دانشجو بین حوزه و دانشگاه وجود دارد. معتقدم در زمینه تدوین و تالیف کتب همکاری‌های خوبی بین استادان حوزه و دانشگاه وجود دارد و این مسیر، مسیری پراهمیت و طولانی است و حوزه و دانشگاه باید بر تلاش‌های قبلی خود بیفزایند تا ان‌شاءالله به معنای واقعی این وحدت صورت

معاون فرهنگی اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی مطرح کرد

خلأ وجودیک مرکز فکر پیونددهنده وحدت حوزه و دانشگاه

نظامی با ساختار جمهوریست دینی و تابع قواعد و قوانین اسلامی بود در آن صورت چنین نظامی می‌تواند جمهوری اسلامی نام بگیرد. یعنی در قالب جمهوریست عقلانیت دینی تعریف می‌شود.

دانشگاه آزاد اسلامی، امام خمینی (ره)، بحث وحدت حوزه و دانشگاه را در شرایطی مطرح کردند که حوزه، دانشگاه را به رسمیت بشناسد و دانشگاه حوزه را. وی افزود: «تا پیش از انقلاب اسلامی، حوزه، دانشگاه را جزء مظاهر غرب و بی‌دینی می‌دانست و دانشگاه نیز حوزه را یک مجموعه عقب‌مانده، متحجر و مانع تفکر توسعه می‌دانست. امام خمینی (ره) این نگاه را پالایش و نگاه جدیدی را مستقر کرد که سامان‌دهنده و تولیدکننده نظریه فکر دینی و علمی در جهت رفع نیازهای بشر باشد تا در کنار هم بتوانند نظام جمهوری اسلامی را حمایت کنند، از این منظر هیچ‌کدام از این دو مجموعه نمی‌توانند به تنهایی و بدون تعامل با یکدیگر این وظیفه خطیر را به انجام رسانند.» این مقام مسئول اظهار داشت: «دانشگاه و حوزه هر یک دو مأموریت جداگانه دارند، وظیفه حوزه، ساختارسازی و تولید فکر دینی است و وظیفه دانشگاه تولید و توسعه علم و پاسخگویی به نیازهای مادی است.

وی افزود: «امام خمینی (ره) با این مسأله مهم مواجه بود که برای نظریه‌پردازی در چنین نظامی صرفاً نمی‌توان به حوزه دینی اتکا کرد و آن را با قواعد دنیای مدرن تطبیق داد، زیرا حوزه به موضوعاتی می‌پردازد که به بخشی از نیازهای جامعه پاسخ می‌دهد و آن نیازهای معنوی بشر است. فقه، فلسفه، تفسیر، اصول و تاریخ و سیره و حدیث و سایر مواردی که در حوزه‌های دینی تدریس و پژوهش می‌شود عمدتاً پاسخ‌دهنده نیازهای معنوی است اما نظامی که جامعه را می‌خواهد اداره کند باید به نیازهای مادی هم به‌طور کامل جواب دهد که دانشگاه‌ها با توسعه همه‌جانبه علم در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی پاسخگوی این بخش از نیازهای جامعه هستند.» طه هاشمی یادآور شد: «عقلانیتی که امام تعریف کردند، عقلانیت دینی

علوم انسانی نقطه اتصال حوزه و دانشگاه است

رئیس پژوهشگاه حوزه و دانشگاه درباره لزوم وحدت حوزه و دانشگاه به مهر گفت: «از دو جهت باید رابطه واقعی و منطقی بین حوزه و دانشگاه شکل بگیرد. حوزه، در بخش مسائل فرهنگی و تربیتی فعالیت می‌کند. ما احتیاج داریم بعضی از مسائل فرهنگی را از جامعه دانشگاهی بگیریم، چون مقوله فرهنگ یک مقوله سیال است و هر لحظه که ما با شما در اینجا صحبت می‌کنیم یک پدیده فرهنگی شکل می‌گیرد.» حسن آقائظری ادامه داد: «عرسه دیگر رابطه واقعی و منطقی بین حوزه و دانشگاه، حوزه تعاملات علمی بین این دو نهاد است، به‌ویژه در حوزه علوم انسانی. در واقع علوم انسانی را می‌توان نقطه اتصال حوزه و دانشگاه دانست.»

یکپارچگی روشنفکری دینی و علمی هدف وحدت حوزه و دانشگاه

نجفقلی حبیبی پژوهشگر فلسفه اسلام

بعد از شهادت مرحوم مفتاح روز وحدت حوزه و دانشگاه تعیین شد، چراکه ایشان هم استاد دانشگاه بود و هم از حوزه آمده بود. آن زمان مصلحت جدی کشور بر این بود که دو جریان علمی و اجتماعی کشور؛ یعنی حوزه و دانشگاه بیش از پیش به یکدیگر نزدیک شوند، چراکه لازم بود جریان روشنفکری جامعه دارای وحدت و یکپارچگی باشد. به بیانی دیگر در آن زمان هدف مطرح شدن وحدت حوزه و دانشگاه یکپارچگی روشنفکری دینی و علمی بود، چراکه اگر هر کدام از آنها ساز خودشان را می‌زدند مشکلات زیادی پیش می‌آمد و ممکن بود دامنه درگیری‌ها گسترده شود. از آنجایی که هر کدام از این جریان‌ها نفوذ و تاثیر بسیار زیادی بر قشری از جامعه داشتند درگیری میان آنها می‌توانست خطر بزرگی برای جامعه دینی باشد. به همین دلیل امام(ره) هم تاکید بسیاری بر این موضوع داشتند و اعلام کردند که نباید به این تفکر دامن زده شود که مذهب و علم دو راه و نظر متفاوت دارند. در واقع امام(ره) این موضوع را برای آینده جامعه‌ای که داعیه اسلامی بودن داشت خطرناک می‌دانستند، به همین دلیل با درایت نه‌تنها روزی را به نام وحدت حوزه و دانشگاه نام‌گذاری کردند بلکه همواره آن نزدیکی آنها به هم استقبال می‌کردند.

الان هم اوضاع تغییر چندانی نکرده است و لزوم این وحدت هنوز هم به‌شدت احساس می‌شود. حتی می‌توان گفت جامعه امروز ما هم‌اکنون به مراتب بیشتر از گذشته به این وحدت نیاز دارد اما متأسفانه جریان‌هایی وجود دارند که نمی‌خواهند وحدت و یکپارچگی بین این دو نهاد علمی و روشنفکری حفظ شود. این افراد در هر دوی این نهادها حضور دارند و در راستای اهداف‌شان فعالیت می‌کنند. با این وجود می‌توان خوشحال بود که با تمام کج‌سلیفگی‌های عده‌ای دانشگاه و حوزه بسیار به هم نزدیک شده‌اند تا جایی که بعضی از حوزه‌های علمیه به هیاتی نزدیک به دانشگاه‌ها درآمده‌اند و تعداد زیادی از حوزوی‌ها در دانشگاه‌ها حضور فعال و مستمر دارند. الان تنها نگرانی‌ای که وجود دارد این است که سیاست‌زدگی‌ای که همه چیز را تحت تاثیر قرار داده موجب فاصله گرفتن دین از علم نشود. بر کسی پوشیده نیست که علم و مذهب منافاتی با هم ندارند و نکته‌ای وجود ندارد که در موردش نظر متفاوتی در این دو جریان دیده شود.

به نظر من حوزویان و اهالی دانشگاه باید بر همین نکته تاکید کنند. در این میان وظیفه حوزویان از دانشگاهیان سنگین‌تر است، چراکه آنها از یک طرف در نفس خود وظیفه ارشاد، معرفی مثبت مذهب و... را دارند و از طرف دیگر به نهادهای قدرت هم نزدیک‌تر هستند و اگر خدای نکرده خطایی از آنها سر بزند، می‌تواند فاصله بین دانشگاه و حوزه و به تبع آن علم و مذهب را بیشتر کند.

ضرورت تعامل میان حوزه و دانشگاه

فتح‌الله امینی مشاور وزیر علوم

بنده زمانی در اولین کارگروه وحدت حوزه و دانشگاه عضویت داشتم. آن زمان به‌عنوان نماینده دانشجویان دانشگاه در این کارگروه فعالیت می‌کردم. آنجا مباحث زیادی مطرح می‌شد. مرحوم آیت‌الله ربانی از طرف حوزه عضویت داشت و از طرف طلاب نیز سیدعلی یثربی حاضر بود. در آن زمان درباره وحدت حوزه و دانشگاه به صورت مفصل بحث شد تا مشخص شود هدف از وحدت حوزه و دانشگاه چیست. باید گفت رمز وحدت حوزه و دانشگاه در این است که هرکدام جایگاه دیگری را به رسمیت بشناسد و همچنین مزیت‌هایی که در حوزه تعلیم و تعلم وجود دارد و همین‌طور روش‌های تعلیم و تعلم جدید در دانشگاه هر دو باهم تبادل شوند؛ در حقیقت سیستم تعلیم و تعلم چه در حوزه و چه در دانشگاه باید یکپارچه شود. باید گفت در حال حاضر حوزه به سبک دانشگاهی درآمده و نظام منظمی پیدا کرده است. به هر حال می‌توان گفت حوزه و دانشگاه هر دو بر هم تاثیرگذار هستند اما هنوز اهدافی که محتوای سیستم آموزشی در دانشگاه‌ها و محتوای سیستم حوزوی در حوزه را به هم کاملاً نزدیک کنند صد‌رصد محقق نشده است. امیدواریم حوزه و دانشگاه بتوانند در مراکز جدیدی که به صورت پژوهشگاه‌ها در حوزه و دانشگاه شکل گرفته با یکدیگر همکاری کنند.

جوانانی که به‌عنوان طلبه به حوزه وارد می‌شوند یا به صورت دانشجوی و پژوهشگر وارد دانشگاه می‌شوند باید استانداردهای بین‌المللی را داشته باشند تا بتوان روی افرادی که از این مراکز فارغ‌التحصیل یا دانش‌آموخته می‌شوند از لحاظ بین‌المللی نیز حساب باز کرد. من مدت چند سالی که راین ایران در ۱۵ کشور مشترک‌المنافع بودم تقریباً از بیش از ۱۰۰ دانشگاه بازدید کردم و متوجه شدم در این دانشگاه‌ها تمام مدارج فارغ‌التحصیلان ایران به رسمیت شناخته می‌شود. همچنین اعلام شده بود دانشجویان ایران از کف اطلاعات و معلومات برخوردار هستند. این موضوع نشان می‌دهد دانشگاه‌های ما، حتی دانشگاه آزاد اسلامی استانداردها را رعایت کرده‌اند و امیدوارم این حالت در حوزه نیز شکل بگیرد و آنها نیز استانداردهای لازم را داشته باشند.